

Zigmas Kalesinskas

ARISTOKRATIJOS SIMBOLIS, RŪMŲ IR DVARŲ PUOŠMENA, MENININKŲ KŪRYBOS OBJEKTAS

Sutrumpintas straipsnis spausdintas 2020 m. meno mėnraštyje „Nemunas“ Nr. 4 (1021).

Rusų kurto atvaizdą šiandien galima pamatyti Kijeve, Šventosios Sofijos sobore XII a. freskose, vaizduojančiose medžioklės scenas ir puošiančiose laiptinės sienas į katedros chorą. Sekdamas Konstantinopoliu, Kijevo didysis kunigaikštis Jaroslavas Išmintingasis (apie 978–1054), pažymint pergalę (1036 m.) prieš pečenegus XI a. pastatė Šventosios Sofijos soborą. Vaizdas šventovės freskoje paskatino sukurti legendą, jog Prancūzijos kronikoje minima, kad atvykdama į Prancūziją tekėti už Henriko I (1016/18–1032), Kijevo Didžiojo kunigaikščio Jaroslavo išmintingojo duktė Ana Jaroslavna (1036–1089 arba 1025–1075 m.)¹ atsivežė į Paryžių, kaip dalį savo kraičio tris rusų kurtus.

Pirmą kartą rusų kurtai paminėti 1260 metais. Tai nepaprastai savotiška šunų veislė, veista ir dabar tebeveisiama Rusijos ir pasaulio medžiotojų, kaip vienas gražiausių šunų, kuris savo greičiu trumpais atstumais yra neprilygstamas. Aristokratai juos veisė šimtmečiais, o pati veislės populiarumo kulminacija pasiekta 1613 m.

XVIII–XIX a. pr. medžioklės su rusų kurtais ritualai, tradicijos ir pokalbiai buvo neatsiejama daugelio rusų bajorų ir inteligentijos atstovų gyvenimo dalis – netgi atsirado literatūros kryptis – medžioklinė literatūra. Menininkai parodė didelį susidomėjimą kurtais. Šie puikūs šunys, kupini kilnumo ir orumo, buvo vaizduojami to meto paveiksluose, spaudiniuose, piešiniuose. Kurtų figūrėlės iš bronzos, porceliano, geležies liejinių tapo židinių, rašomųjų stalų, spintelių ir kitų baldų puošmenomis. Rusijos kurtas tapo patraukliu meno ir literatūros objektu. Tačiau žinių apie medžioklę su šunimis Rusijoje labai skurdu. Ir tai savaime suprantama, nes to meto metraštininkai buvo vienuoliai, dvasininkai, kurie visada buvo labai priešiški medžioklei, o šunį laikė nešvarių, dvokiančių padaru. Tokiu savo požiūriu katalikų dvasininkai smarkiai skyrėsi nuo graikų–rusų, vadovaujamos graikų ir Bizantijos dvasiškių, kurių vyskupai ir aukštesnioji dvasininkija dar iki reformacijos, XVIII amžiaus, buvo aistringi medžiotojai.

Pirmasis dokumentinis šaltinis apie kurtų naudojimą medžioklei Rusijoje yra Šventosios Romos imperijos imperatoriaus Maksimilijono I pasiuntinio Zigmanto Herberšteino (vok. *Sigismund von Herberstein*) užrašai, kai jis 1516–1526 m. dirbo Maskvos Didžiojoje Kunigaikštystėje pasiuntiniu.² Ši istorinė asmenybė 1517 m. lankėsi ir Lietuvos Didžiųjų kunigaikščių rūmuose Vilniuje ir susitarė dėl Žygimanto Senojo ir Bonos Sforcos, Milano kunigaikščio Džianio Galeaco Sforcos (Gian Galeazzo Sforza) dukters, jungtųjų.³ Z. Herberšteinas aprašo iškilmingą Maskvos didžiojo kunigaikščio Vasilijaus III išvyką į medžioklę netoli Možaisko. Tuo metu kunigaikštiškose valdose jau buvo daugybė šunidžių su medelianų ir kouci veislių šunimis. Tai liekni ir lengvi šunys su pūkuotomis uodegomis ir ausimis. Šunų medžioklės vadovas buvo totorių hanas Ših Alei. Remdamiesi šiuo teiginiu galime daryti išvadą, kad rusams XVI a. medžioklė su šunimis dar buvo naujiena. Taip pat galima manyti, kad totoriai medžioklės su kurtais stilių perėmė iš arabų, kurių dalį žemių valdė dar XIII a. buvo užėmę totoriai-mongolai. Jų į Rusiją atvežti kouci tikrai buvo tolimi šiuolaikinių Saliuki giminaičiai ir artimi Tazi giminaičiai, kurie dar ir mūsų dienomis sutinkami didžiulėse stepėse ir kalnuotose Vidurinės Azijos teritorijose.

¹ <https://srcaltufevo.ru/lt/deti-genriha-1-korolya-francii-genrih-i-korol-francii-vse-monarhii.html>

² RÄBER, Hans. *Enzyklopädie der Rassehunde, – Ursprung, Geschichte, Zuchtziele ...* Band 2, S. 779.

³ https://v1.valdovurumai.lt/Istorija/Svarbiausios_rumu_istorijos_datos.lt.htm

Herberšteinas pasakoja apie tai, kad dėl medžiojamų žvėrių trūkumo, šunininkai iš maišų leido ankščiau sugautus kiškius, o kouci juos labai lengvai gaudė. Galbūt tai buvo pirmasis šunidžių paminėjimas Rusijoje. Kouci veislės pavadinimo sąskambis, nors ir labai netiesiogiai ir tolimai, skamba kaip chortas ar khurtas, būtent taip jie ir vadino, o Lietuvoje ir kai kuriose Vidurio Europos šalyse jis ir dabar vadinamas kurtu. Pagrindinis veislės skeletas buvo suformuotas maždaug po 1547–1554 m. Kazanės ir Astrachanės chanatų užkariavimų, kai Rusijos caras Ivanas Rūstusis dėl jų karingumo ir maištingumo išskeldino dalį totorių diduomenės į Kostromos ir Jaroslavlio žemes, aprūpindamas ten juos žemės valdomis.

Visiškai įtikėtina, kad šių vietų senbuviai, rusų bajorai ir didikai, naminių šunų savininkai, gyvenantys šalia totorių, suvokė medžioklės su medžiokliniais šunimis žavesį ir bandė sukurti naują šunų veislę, kuri paveldėtų medžioklinio ir kouci šunų savybes. Pirmieji savo atžaloms suteiktų stiprybės, drąsos ir galios galimybę bėgti trumpais atstumais ir savybių tinkančių atšiaurioms klimato sąlygoms. Savo ruožtu rytų kurtai suteikė laikų veislės šunims lengvumo ir grakštumo – kurtų tipą, taip pat galimybę ilgiau šuoliuoti atvirais laukais ir ganyklų plotais, kurių tuometinėje carinės Rusijos teritorijoje atsirasdavo vis daugiau ir daugiau. Rusijos teritoriją antrojo tūkstantmečio pirmoje pusėje sudarė nesibaigiantys miškai ir neišbrendamos pelkės su retais susikertančiais ariamais ploteliais ir pievomis, todėl būtų sunku įsivaizduoti medžioklę su kurtais. To meto medžioklės esmę daugiausia sudarė kailiai ir didelių kanopinių gyvūnų gavyba. Šiam tikslui buvo sunku sugalvoti geresnę veislę nei laika. Reikia pasakyti, kad tuo metu buvo labai daug įvairių laikų veislių. Senosios Rusios ir Lietuvos metraščiuose rašoma apie tai, kad laikų pagalba buvo medžiojami ne tik kailiniai žvėreliai, bet ir stambūs kanopiniai.

Kurto sukūrimas datuotinas XVI a. Kiekvienas dvarininkas stengėsi išvesti kurtų veislę ir suteikti šunims savo vardą. Iš pradžių su jais medžiodavo kiškius. Rusų kurtų buvo du tipai. Vieni šunys būdavo garbanotu kailiu, šviesios spalvos (smėlio ar tigriniai su baltu), kiti mažesni, tamsūs – ištvermingesni. Kai kur yra minima, kad XV–XVI a. rusų kurtai buvo kryžminami su kitomis veislėmis, pvz., rusiškais aviganiais, todėl pastambėjo ir įgijo tankesnę kailį ir pradėjo tikti vilkų medžioklėms. Vis dėlto senovės šunų veislių kūrėjai buvo praktiškesni. Jie niekada nebūtų galvoję veisti medžioklinių veislių šunų, naudodami šiam tikslui aviganius ar sargybinius šunis. Tačiau yra daugybė hipotezių, kad šių šunų kraujyje yra aviganių ir panašių šunų protėvių kraujo. Nėra žinoma blogesnio aviganiaus ar sargo, nei rusų kurtas. Būtent tai verčia ieškoti tikrųjų protėvių tik iš to laikotarpio medžioklinių veislių šunų. Rusijos teritorijoje sutinkamas kurtas iki XVIII a. išvis nebuvo populiarus ar legendinis. Naujojo kurto jėga ir ūgis leido sugauti ir parversti ne tik elnią, bet ir briedį, todėl jo vardas siejamas su galimybe nugalėti šiuos galingus gyvūnus. Todėl šio šuns atvaizdas ir atsirado Šventosios Sofijos šventyklos sienų freskose.

Daugelyje tyrinėjimų teigiama, kad pirmosios vietinės kurtų veislės vystėsi tarp Kazachstano ir Afganistano, tai buvo afganų kurtų ir taiganų protėviai. Šios senos veislės tada migravo į Pietus (tazų, saliukių protėviai) ir vakarus (stepių, Krymo bei trumpaplaukių rusų kurtų (chortų) protėviai. Tai buvo lėtas natūralus procesas. Šiuolaikinis ilgaplaukis rusų kurtas susiformavo iš visų šių tipų, kai kurių vakarietiško kurtų ir laikų (laikų kailis kurtams davė ilgesnį, atsparų šalčiui kailį). Tazai, stepių ir Krymo kurtai, chortai jau turėjo reikiamus instinktus bei judrumą, leidusius jiems medžioti vilkus.⁴

1600 metus neabejotinai galima įvardyti, kaip naujos išskirtinės veislės, Rusų kurto, gimimo metus. Būtent tada caras Borisas Godunovas, siųsdamas pasiuntinius pas Persijos šachą Abasą I, į oficialių dovanų sąrašą įtraukė porą Rusijos kurtų. Savaiame suprantama, kad šachą buvo sunku nustebinti rusiškais kurtais, tačiau ten išsiųsti šunys tikrai skyrėsi nuo rytietiško. XVII a. pradžia – Rusijoje vadinama vargo laiku. Rusijos caras Dmitrijus

⁴ <http://borzoi.org.ua/index.php?itemid=834>

Apsišaukėlis I (1570–1605/1606), anot amžininkų, buvo aistringas medžiotojas su šunimis. Yra duomenų, kad jis į Maskvą atvežė lenkų kurtus ir sukryžmino su senoviniu rusų kurtu, tačiau Lenkų kurto savybės nepadarė didelės įtakos Rusų kurto veislės požymiams. Tačiau be lenkų kurtų jis atvežė ir grynaveislių anglų kurtų – Greihaundų. Dabar sunku spręsti apie lenkų kurto kilmę, tačiau, remiantis senų Rusijos ekspertų liudijimais, jie kildinami iš Vakarų Europos lygiaplaukių kurtų, kurių tuo metu dar buvo labai daug. Tačiau pagrindinį vaidmenį čia, matyt, atliko Greihaundas, kurio veislės išvedime kraujo įliejo ir rytų kurtai. Taip pat galima daryti prielaidą, kad kurtas yra giminingas su skalikiniais (varanžiniais) šunimis, ankstyvaisiais laikais paplitusiais Lietuvoje ir visoje Šiaurinėje Europoje iki pat Britanijos salyno. Trumpaplaukiai arba šiurkščiaplaukiai kurtai savo rusišką vardą gavo dėl neryškaus, šiurkštaus sukibusio styrančio kailio ir greičiausiai buvo artimi giminaičiai su šiurkščiaplaukiais volfhaundais, dar vadinamais Airių vilkšuniais, vilkgaudžiais (air. *Cú faoil*, angl. *Irish Wolfhound*), dėl išlavėjusios regos anksčiau naudotais vilkams medžioti, ir dirhaundais, vadinamais Škotijos briedžiais (angl. *Scottish Deerhound*), turinčiais labai stiprų medžioklės instinktą ir kadaise talkininkavusiais medžiojant elnius.

Manoma, kad iš pradžių su rusų kurtais medžiodavo tik kiškius. Tačiau žinoma, kad jų buvo du tipai: vieni šunys buvo garbanotu kailiu, šviesios spalvos (smėlio ar tigriniai su baltu) – labiau tinkami medžioti kiškiams, kiti mažesni, tamsių spalvų, išsvermingesni – tinkami medžioti vilkams. Ilgą laiką augintojai nemėgo juodų ar tamsių spalvų šunų, kadangi jų kailis žiemą labai išsiskirdavo sniege.

Medžioklė su šunimis buvo mėgstama carų, bajorų ir turtingų dvarininkų laisvalaikio pramoga. Rusijoje XVI–XVII a. dvaruose netgi buvo pareigybė – medžioklis, kuris vadovavo medžioklėms ir buvo atsakingas už viską, kas susiję su valdovo medžiokle. Medžioklėje su šunimis dalyvavo skaitlingas būrys dalyvių, turinčių specialiąsias pareigybes: medžioklis – medžioklės vadovas, vyresnysis medžiotojas, pavaldus medžiokliui (vyriausiasis medžiotojas su skalikais), vyresnysis varovas, raitelis, pavaldus medžiokliui, atsakingas už skalikų darbą, kūrtininkai – medžiotojai su kurtais, šunininkai, varovai ir kt.

Pirmą išsamų senųjų rusų kurtų aprašymą 1635 m. pateikia Kristijonas fon Lesingas (vok. *Christian von Lessing*) savo rankraštinėje knygoje, dedikuotoje carui Aleksejui Michailovičiui (1629–1676), „Medžioklės taisyklės“, tačiau čia jis nieko nerašo apie jų kilmę. Anot K. Lesingo, senovinis kurtas turėjo ilgą, kabantį besigarbanojantį kailį ir priminė mūsų šiuolaikinį kurtą.

XVIII a. pradžioje jiems buvo įlieta kraujo iš anglišku kurtų, chortų, atvežtų į Rusiją iš Vakarų Europos, o nuo XIX amžiaus 20-ųjų – ir rytų, kalninių, Krymo kurtų.

Rusijos kurtas yra kelių skirtingų senovės Rytų ir Pietų kilmės kurtų kraujomaišos rezultatas. XVIII ir XIX a. sankirtoje veislė savo eksterjero savybėmis, išvaizda jau tapo labai artima šiuolaikinei.

Tais laikais šunų veisimu užsiėmė tik stambūs žemvaldžiai – aristokratai, kurie, kad išlaikytų daugybę šunų, turėjo galimybę per daugelį metų leisti milžiniškas sumas pinigų. Šiuolaikine kalba kalbant, toks didelis šunų skaičius, priklausantis vienam savininkui – vadinamas veislynu.

Tuomet Rusijoje tokie veislynai buvo vadinami „medžioklėmis“ (rus. *Oxomamu*), o didelėse medžioklėse su šunimis dalyvaudavo šimtai kurtų. Vienas didžiausių medžioklių/veislynų buvo didžiojo kunigaikščio, įsikūręs Peršino kaime, Tulos gubernijoje. Jis vadintas Peršino medžiokle/veislynu, o Tulos medžiotojai dar ir šiandien išdidžiai apie save sako: „Mes esame Peršino palikuonys”.⁵ Kurtai medžioklėse sudarė gaujas. Medžioklės dažniausiai buvo kompleksinės. Jose buvo suformuojami skirtingas funkcijas medžioklėje atliekančių gyvūnų ir žmonių komplektai: kurtų, skalikų, arklių ir juos aptarnaujančių

⁵ Russkij_narod_Etnograficheskaya_enciklopedia/ очерки России. Т_2., С. 53.

baudžiauninkų būriai. Būtent šiose medžioklėse atsirado tokios profesijos, kaip: šunininkas, kurtininkas (prižiūrintis kurtus), medžiotojas, raitelis... Kurtai visais medžioklės sezonais dirbo medžiotojo darbą, demonstravo nepralenkiamus šuolius, mikliai gaudė žvėris, suteikdami savo šeimininkui estetišką pasimėgavimą, puošdami jo laisvalaikį. Nors kurtai dalyvaudavo įvairių gyvūnėlių medžioklėse, labiausiai vertinti šunys, gebantys įveikti vilkus. Į vilkų medžioklę bajoras imdavo tris kurtus – du patinus ir kalę. Juos lydėdavo kiti medžiokliniai šunys, dažniausiai skalikai, kurie išbaidydavo vilką. Kai tik vilkas pradėdavo bėgti, tuomet paleisdavo kurtus. Šie pavydavo vilką, bėgdami šalia jo erzindavo, vilkui nesusivaldžius ir sustojus, įsikibdavo jam į ausis bei gerklę ir laikydavo tol, kol atjodavo raitas medžiotojas, kuris gyvūną papjaudavo arba surišdavo jam kojas, o į snukį įkišdavo medinį skridinį. Tokia medžioklė trukdavo maždaug valandą. Ši nacionalinė medžioklė Rusijoje buvo ypač populiari Rusijos visuomenėje nuo XVIII pabaigos iki XIX a. pr. Medžioklės apeigos, ritualai, tradicijos, kalbos apie tai – buvo neatsiejama daugelio Rusijos bajorų ir inteligentijos atstovų buities ir gyvenimo dalis. Rašytojai ir poetai skyrė daug dėmesio medžioklės scenoms su kurtais.⁶

XIX a. 2-ame dešimtmetyje Rusijoje beveik kiekvienas turtingas žemės savininkas laikė šimtus kurtų ir skalikų. Tai nulėmė, kad įvairiose provincijose garsiausi savininkai suformavo savo šunų kurtų tipus, kurie turėjo būdingus išskirtinius išorinius bruožus ir buvo pavadinti savininkų vardais. Palaiptiesiems, tipų skirtumai mažėjo, dauguma kurtų pradėjo artėti prie vieno tipo. Tuo metu didžiausias rusų kurtų veislynas buvo Smolensko gubernijoje (Samsonovo šunys, jo šunidėse gyveno apie 1000 šunų). Grožiu ir greičiu išsiskyrė Vladimiro gubernijos kurtai, o piktumu ir medžioklės aistra – Tambovo kurtai. Tarpusavyje jie labai skyrėsi – vieny ausys buvo stačios, kitų – nulėpę. Būta aukštaūgių ir žemaūgių šunų. Iš 1721 m. Didžiojo Šiaurės karo dokumentų žinoma, kad generalinis maršalas grafas Borisas Petrovičius Šeremetjevas pertraukose tarp mūsų sėkmingai siundė ir medžiojo rusų kurtais zuikius ir lapas. Pirmieji rusų kurtai į Didžiąją Britaniją pateko XIX amžiaus pabaigoje. Kurtų istorija Didžiojoje Britanijoje parsidėjo 1890 m., kai jos malonė Niukaslio kunigaikštienė susižavėjo šios veislės šunimis. Kitais metais ji iš pono Blees įsigijo dalį kurtų, parsivežtų iš Rusijos, įskaitant puikų šunį „Ouslad“. Tai buvo vienas geriausių kada nors regėtų rusų kurtų. Žinomų žmonių susidomėjimas veisle lemia tinkamą jos populiarinimą, o juo labiau kai tai tampa mada. Niukaslio kunigaikštienės įsitaukimas į šios veislės populiarinimą Didžiojoje Britanijoje, turėjo ypatingai didelį poveikį. Kunigaikštienė suprato šunis, buvo didelė entuziastė ir galiausiai ekspertė, nors jos interesai buvo išskirtinai praktiniai. Dar po metų buvo įkurtas ir atidarytas „Kurtų“ klubas, o Niukaslio kunigaikštienė tapo pirmąją jo prezidente. Galiausiai buvo nuspręsta rengti kurtų pasirodymus, o pirmasis, kiek žinoma, buvo labai sėkmingas. Bet visuomenė priprato prie kurtų ir vėliau pasirodymai tapo mažai lankomi, galiausiai jų buvo atsisakyta.⁷ „Hutchinsono populiarioji ir iliustruotoji šunų enciklopedija“, išleista 1934 m. Didžiojoje Britanijoje rašo, kad to laikotarpio britų knygose apie tokią šunų veislę nieko nežinoma ir net neužsimenama. Įdomu tai, kad britų knygose net neužsimenama apie tokią veislę, kai tuo tarpu Prancūzijoje rusų kurtai buvo gerai žinomi dar XVIII a. ir gausiai vaizduojami knygose.

Nuo 1874 m. Maskvoje buvo pradėtos rengti kurtų parodos – buvo demonstruojamos geriausios veislės. Pirmasis rusų kurtų aprašymas (standartas) buvo priimtas 1888 m. Nuo to laiko buvo pradėtas formuoti šiuolaikinis rusų kurtas.

Dar 1902 m. pradėta Rusijos šunų veislių knyga, kurios ėmėsi pats imperatorius Aleksandras II. Pirmojoje knygoje aprašoma tik 15 rusų kurtų. Iki 1917 m. buvo išleisti 5 šunų veislių tomai. Tai buvo knygos tik apie Maskvos kurtus, kurių iki to laiko nebuvo tiek daug. Daugiausia kurtų buvo Tulos, Tambovo, Saratovo, Tsaricino ir Lipecko gubernijose. Daug

⁶<https://baikal-safari.com/blog/охота-в-россии-русская-псовая-борзая/>

⁷ <http://www.borzoicentral.com/hist-hutchinson3.html>

šimtmečių šie šunys nebuvo parduodami – tik dovanojami. Jie buvo ypatingai vertinami. 1917 m. revoliucijos metu daug kurtų buvo sunaikinta. Carai juos pavertė prabangos ir tironijos simboliu, tad tokie šunys naujame Tarybų valdžios pasaulyje buvo nepageidaujami. Kai kurie didikai patys nušovė savo šunis, kad šie neatsidurtų revoliucionierių rankose ir būtų žiauriai kankinami. Vis dėlto užmiestyje ir kaimuose liko ir gyvų ilgaplaukių rusų kurtų.

1940 m. vienas rusų kareivis aprašė ir nupiešė įvairių tipų kurtus, sutiktus kaimuose. Jis pastebėjo, kad, tik sukūrus tikslingą veisimo sistemą, šis medžioklinių šunų tipas gali išlikti, tad įtikino sovietinę valdžią, jog rusų kurtas labai vertingas medžioklinis šuo ir būtina jį išsaugoti. Trumpaplaukiai chortai labai vertinti stepių medžioklėse, tačiau ilgaplaukiai kurtai labiau paplitę kaip dekoratyviniai kompanionai. Tik 1960 m. pagal išlikusius šunų kilmės aprašus iš dalies pavyko atkurti rusų kurtų veislę. Sovietų valdymo metais šunų eksportas į kitas valstybes buvo retas dalykas, tačiau šiek tiek šunų pateko į Angliją, Vakarų Europą, Skandinavijos šalis ir JAV. 1980 m. Rusijoje buvo užregistruota apie 3000 kutų, įskaitant pietinius rusų kurtus, iš kurių daugiau nei 2000 turėjo kilmės dokumentus.

Nors ir dideli, rusų kurtai spinduliuoja grakštumą, o jų dailumas puikiai dera su jėga. Aristokratiškos išvaizdos, didelis ir lieknas, kartu ir tvirtas, ramus ir protingas, tačiau nepriklausomas šuo. Dauguma jų labai tylūs, loja itin retai. Neverta tikėtis, kad šis šuo aplos įsibrovėlių. Jie labai jautrūs ir švelnūs, natūraliai gerbia žmones, o namie elgiasi kaip labai malonūs namisėdos. Rusų kurtas niekada nerodo agresijos žmogui ar bando dominuoti, todėl jie nesunkiai užsitarnavo vietą carų, kunigaikščių ir kilmingosios visuomenės rūmuose, dvarų aplinkoje, jų šeimose, galiausiai literatūroje ir dailėje. Kai kur yra teigiama, kad šie šunys yra neatsiejama „Art Deco“ stiliaus dalis! Yra išlikusi 1912 m. nuotrauka, kurioje įamžintas legendinio transatlantinio keleivinio laivo „Titanikas“ kapitonas Edward‘as John‘as Smit‘as, stovintis laivo denyje kartu su savo rusų kurtu „Benu“. Šį šunį Smito dukrai Mel padovanojo šeimos draugas Benjamin‘as Guggenheim‘as, kuris dažnai keliaudavo kapitono Smito vedamais laivais. Nors Guggenheimas buvo planavęs plaukti kartu su Smitu ir iš vakaro kartu su šunimi buvo įsilaipinęs į Titaniką. Naktį šuo nakvojo laive, o ryte, vis dėlto, buvo nuvežtas į Smito namus. Taigi, laivui išplaukus iš uosto, šuo Benas pasiliko namuose.

Mūsų dienomis daugelis prestižinių mados namų, tokie kaip „Vogue“, „Valentino“, „Louis Vuitton“ įvairių pasaulio šalių savo žurnalų puslapiuose ar reklaminėse afišose savo modelius reklamuoja kartu su rusų kurtais: Jungtinėje Karalystėje, Prancūzijoje, Italijoje, Kanadoje, Amerikoje, Brazilijoje ir kitur, naudoja šį aristokratišką šunį, kaip stiliaus ir prabangos simbolį. Ko gero nėra nė vienos pasaulinio kino ar teatro žvaigždės, nenusifotografavusios su grakščiuoju rusų kurtu. Jų tarpe tokios Holivudo žvaigždės, sužibusios dar XX a. pradžioje: amerikiečių nebylaus kino ir scenos aktorė ir viena iš ankstyvųjų sekso simbolių kine Theda Bara, 1912 m. pirmoji Holivudo scenaristė Corinne Anita Loos, prancūzų scenos ir kino aktorė ir mados tendencijų sekėja Paryžiuje, padėjusi populiarinti „Coco Chanel“ dizainą, Gabrielle Dorziat, Greta Garbo ir Lewas Ayresas 1929 m. tyliame Jacqueso Feydereio filme „Bučinyš“, kanadiečių amerikiečių aktorė ir Holivudo žvaigždė nuo 1925 m. Iki 1942 m. Edith Norma Shearer, britų-amerikiečių aktorė Olivia Mary de Havilland, rinkiniui „Some Like It Hot“ 1959 m. nusifotografavo ir Marilyn Monroe, XX a. antroje pusėje legendinė Rusijos primabalerina Maja Pliseckaja ir daugelis kitų.

1972 metais Eidriano Meibeno (angl. Adrian Maben) sukurtas, legenda tapęs muzikinis filmas, kuriame rodomas grupės „Pink Floyd“ koncertas, vykęs romėnų gyvenvietės Pompėjos (Italija) amfiteatro griuvėsiuose. Filmavimas vyko 1971 m. spalio mėn. Kai kuriose filmo versijose yra papildoma, studijoje filmuota medžiaga iš vėliau pasirodžiusio grupės albumo „Tamsioji mėnulio pusė“ (angl. The Dark Side of the Moon). Kompaktinėje plokštelėje pateikiamos šešios Pompėjoje atliktos dainos. Jei ketinate klausytis ar žiūrėti tik vieną, tai pasirinkite „Mademoiselle Nobs“. Labai trumpas kūrinys, kuriame Deividas Gilmoras (angl. David Gilmour) groja armonikėle, Rodžeris Votersas (angl. Roger

Waters) groja gitara, Ričardas Raitas (angl. Richard Wright) groja klavišiniais, o rusų kurtė vardu „Nobs“ yra pagrindinė vokalistė. Pirmasis dainos pavadinimas buvo „Seamus“. Vėliau šio vienintelio nestudijinio įrašymo proga daina buvo pervadinta šuns „dainininko“ garbei.

Netgi garsiojo Paryžiaus kabareto „Moulin Rouge“ afiša neapsiėjo be šio išskirtinio šuns.

Stilingai nuotraukai negalėjo atsispirti ir tokios pasaulio aristokratės, kaip: Velso princesė (vėliau karalienė Aleksandra) su šunimi Aleksu, 1890 m., Rumunijos karalienė Marija, taip pat 2018 m. viešėdami Naujojoje Zelandijoje Sasekso hercogienė ir Sasekso hercogas princas Harry.

Ant Niujorko fotografo Alfred'o Cheney'io Johnston'o nuotraukos, skirtos šunų veislių mados šimtmečiui, puikuoja ne kas kitas, o rusų kurtas. Apačioje – prozininko, dramaturgo, poeto ir eseisto Milano Kunderos citata: „Šunys yra mūsų ryšys su rojumi. Jie nepažįsta blogio, pavydo ar nepasitenkinimo. Kartu su šunimi sėdėti ant kalvos, šviečiant popietinei saulei – tai tas pats, kaip trumpam grįžti į Edeno sodą, kuriame nieko neveikimas nereiškia nuobodulio. Tai yra ramybė!“